

Espon suomenkielinen opetus

Lisäopetuksen opetussuunnitelma

Sisälllys

LUKU 1 LISÄOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT	2
1.1 Lisäopetuksen järjestäminen ja tehtävä	2
1.2 Opetuksen arvoperusta	2
1.3 Oppimiskäsitys	3
LUKU 2 LISÄOPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEINEN SISÄLTÖ	4
2.1 Lisäopetuksen tavoitteet	4
2.2 Tavoitteena laaja-alainen osaaminen.....	4
2.3. Lisäopetuksen keskeinen sisältö	4
LUKU 3 LISÄOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI	5
3.1 Toimintakulttuurin kehittäminen.....	5
3.2 Oppimisympäristöt ja työtavat	5
LUKU 4 LISÄOPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	5
4.1 Opiskelijan opintojen suunnittelu.....	5
4.2 Opiskelijoiden osallisuus.....	6
4.3 Yhteistyö	6
4.4. Kasvatuskeskustelu ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	6
LUKU 5 OPISKELIJAN OPINTOJEN JA HYVINVOINNIN TUKEMINEN.....	7
5.1. Opinto-ohjaus	7
5.2 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki.....	7
5.3 Opiskeluhoolto	7
5.4 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä	7
LUKU 6 OPPIMISEN ARVIOINTI JA PALAUTE SEKÄ TODISTUKSET LISÄOPETUKSESSA.....	8
6.1 Oppimista tukeva arviointikulttuuri	8
6.2 Osaamisen ja opintosuoritusten arviointi	8
6.3 Lisäopetuksessa käytettävät todistukset.....	8
LUKU 7 PAIKALLINEN OPETUSSUUNNITELMA.....	9

LUKU 1 LISÄOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Lisäopetuksen järjestäminen ja tehtävä

Espoon suomenkielisessä opetuksessa noudatetaan yhteistä, kuntakohtaista lisäopetuksen opetussuunnitelmaa. Lisäopetus järjestetään yleisopetuskoulujen yhteydessä lisäopetusryhmissä. Erityisen tuen oppilaille lisäopetus voidaan järjestää pienryhmäopetuksena tai yksilöllisesti. Lisäopetusryhmien sijoituskoulut määräytyvät Espoossa vuosittain opiskelijamäärän ja koulujen mahdollisuuksien mukaan. Lisäopetukseen sisältyy myös mahdollisuus ohjattuun opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa ja tutustumisjaksoihin työelämässä, järjestöissä tai muissa oppimisympäristöissä.

Lisäopetusluokalla on oma koko- tai osa-aikainen ryhmänohjaaja koko lukuvuoden. Ryhmänohjaajan tehtävänä on toimia koululla nuoren lähiohjaajana lisäopetusvuoden ajan. Lukuvuoden alussa ryhmänohjaaja kartoittaa nuoren tilanteen yhteistyössä erityisopettajan kanssa ja ohjaa lisäopetusvuoden opintojen suunnittelua. Nuorten tarpeet lisäopetusvuoden aikana suoritettavista opinnoista vaihtelevat, minkä vuoksi opintojen suunnittelu vaatii jatkuvaa seuranta ja yksilöllistä ohjausta. Opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, miten sisällöt ja niiden toteuttamistavat lisäävät opiskelijoiden valmiuksia uravalintaan, parantavat edellytyksiä jatko-opintoihin ja edistävät elämänhallintataitoja. Opiskelijoille annettava kannustava palaute sekä oppimisen tuki ja ohjaus vaikuttavat nuoren asenteisiin, motivaatioon ja tahtoon toimia.

1.2 Opetuksen arvoperusta

Espoon arvopohja

Lisäopetuksen ja perusopetuksen arvoperusta rakentuu opetussuunnitelman perusteissa kuvatuille arvoille ja lisäksi valtuuston päättämille Espoon arvoille.

Espoo on asukas- ja asiakaslähtöinen. Espoossa on tärkeää, että arki sujuu. Espoon parhaat voimavarat ovat asukkaat, yhteisöt ja yritykset. Asukkaiden aktiivinen osallistuminen palvelujen kehittämiseen ja yhteistyö kumppaneiden kanssa takaavat tulokselliset ja asukkaiden tarpeisiin vastaavat palvelut.

Opiskelijat, huoltajat ja henkilöstö toimivat yhdessä siten, että jokainen opiskelija saa parhaat edellytykset kasvaa, kehittyä ja oppia. Opiskelijat, huoltajat ja yhteistyökumppanit rakentavat koulupäivää aktiivisesti yhdessä.

Nuoren oppipolkua varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle rakennetaan oppijälhtöisesti.

Koulu rakentaa aloitteellisesti yhteistyötä huoltajien kanssa. Kodit saavat säännöllisesti tietoa siitä, miten ja mitä nuori oppii koulussa, jotta huoltajat pystyvät arvostamaan nuoren oppimista ja tukemaan sitä. Opiskelijat osallistuvat aktiivisesti omaan oppimisprosessiinsa. Rehtori johtaa yksikköään niin, että opiskelijoiden kanssa käydään säännöllisesti keskustelua oppimisesta.

Espoo on vastuullinen edelläkävijä. Edelläkävijyys merkitsee ennakkoluulottomuutta ja luovuutta, avoimuutta, nykyisen kyseenalaistamista ja rohkeutta tehdä asioita uudella tavalla. Edelläkävijyyteen

sisältyy tutkimuksen ja kansainvälisen kokemuksen hyödyntäminen, kokeilut ja myös niihin liittyvien epäonnistumisten kestäminen. Kehitämme Espoota sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästi.

Olemme ennakkoluulottomia, luovia ja avoimia uusille toimintatavoille. Hyödynnämme tutkimustietoa ja kehittämishankkeista saatua kokemusta toiminnan kehittämisessä. Tutkimme ja kehitämme aktiivisesti omaa toimintaamme ja opimme muilta. Haluamme hyödyntää innovatiivisia työtapoja ja välineitä. Kehitämme erityisesti uusia digitaalisia oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman oppimisen.

Sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kehitys on sekä kasvatuksen päämäärä että kaikkea toimintaa ohjaava periaate. Opiskelijat oppivat tekemään tietoisia valintoja kestäväen kehityksen näkökulmasta. Kestäväen kehityksen mukaisia valintoja konkretisoidaan opetuksessa opiskelijoiden ikätason mukaisesti.

Opiskelija nähdään aktiivisena ja kyvykkäänä yksilönä, jolla on halua ja kykyä toimia vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Jokaisen opiskelijan kanssa etsitään ja löydetään hänelle parhaita tapoja oppia. Opettaja selvittää yhdessä opiskelijoiden kanssa heille luontevia tapoja työskennellä ja oppia sekä kehittää omaa toimintaansa vastaamaan niitä.

Espoo on oikeudenmukainen. Toimimme avoimesti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti, yhdenvertaisesti, inhimillisesti ja suvaitsevasti.

Espoon kouluissa jokainen kohdataan arvostavasti. Kouluyhteisö luo yhteisen käsityksen arvostavasta kohtaamisesta, jonka mukaan toimitaan. Oikeudenmukaisella ja myönteisellä tavallaan toimia koulun aikuiset antavat opiskelijoille arvokkaan esimerkin.

Kaikilla opiskelijoilla perheineen on yhdenvertaiset oikeudet ja velvollisuudet. Nuoren kasvua ja oppimista tuetaan yhteisössä yksilöllisyys huomioiden. Nuoret saavat kasvaa ja opiskella psyykkisesti ja fyysisesti turvallisessa ympäristössä, jossa he voivat oppia ja onnistua. Ajatus lapsen parhaasta ohjaa toimintaa.

1.3 Oppimiskäsitys

Espoon lisäopetuksessa opetussuunnitelman perusteiden oppimiskäsitystä täydentää positiivisen kasvatuksen ja opetuksen näkökulma, kuten perusopetuksessa. Opiskelijoiden pystyvyyden tunnetta vahvistetaan auttamalla heitä tunnistamaan ja hyödyntämään omia vahvuuksiaan. Rohkaiseva ohjaus ja kannustava palaute lisäävät oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa sekä edistävät kiinnostusta ja halua laajentaa ja syventää oppimaansa. Oppimisen haasteisiin vastataan kehittämällä opiskelijan vahvuuksia edelleen.

LUKU 2 LISÄOPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEINEN SISÄLTÖ

2.1 Lisäopetuksen tavoitteet

Lisäopetuksessa opiskelumotivaation ja oppimaan oppimisen taitojen merkitys korostuu. Erityisen tärkeätä on ohjata opiskelijoita tiedostamaan omat tapansa oppia sekä luoda edellytyksiä oppimisen ilon löytämiseen kokemusten, elämysten ja oman oivaltamisen kautta.

2.2 Tavoitteena laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaiseen osaamiseen sisältyvät tiedot ja taidot vahvistavat edellytyksiä jatko-opintoihin ja työelämään. Lisäopetuksen opinnoissa laaja-alaisen osaamisen tavoitteita painotetaan opiskelijan tarpeiden mukaan. Kunkin opiskelijan osalta toteutuva sisältö täsmennetään henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

2.3. Lisäopetuksen keskeinen sisältö

Lisäopetuksen erityisenä tavoitteena on kehittää nuoren valmiuksia uranvalintaan, parantaa edellytyksiä jatko-opintoihin sekä edistää elämänhallintataitoja.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi lisäopetuksessa on tärkeää vahvistaa opiskelijoiden itsetuntemusta ja itsetuntoa, yhdessä työskentelyn ja vuorovaikutuksen taitoja sekä oppimaan oppimisen taitoja.

Espoossa lisäopetuksen laajuudesta merkittävä osa järjestetään ohjatusti erilaisissa oppimisympäristöissä, opintokäynteinä ja tutustumisina toisen asteen oppilaitoksiin sekä työelämään.

Lisäopetuksessa opiskelijan opintoihin sisältyy aina opinto-ohjausta. Kaikille opiskelijoille kuuluu vähintään kaksi vuosiviikkotuntia opinto-ohjaukseen kuuluvaa ohjausta ja opintojen suunnittelua sekä henkilökohtaista ohjausta tarpeen mukaan. Ryhmänohjaaja ohjaa opiskelijoita opiskelusuunnitelman laatimisessa ja opintojen suunnittelussa.

Kaikilla lisäopetuksen opiskelijoilla on mahdollisuus korottaa kaikkien perusopetuksen yhteisten oppiaineiden arvosanoja, joita ovat äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieras kieli, terveystieto, uskonto tai elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, liikunta, musiikki, kuvataide, käsityö ja kotitalous. Oppiaineiden opetus voidaan järjestää oppiaineryhmittäin tai muulla tavoin eheyttäen. Opiskelijoiden ei ole välttämätöntä opiskella kaikkia perusopetuksen yhteisiä oppiaineita, vaan he voivat keskittyä omien opiskelutarpeiden ja jatko-opintojen kannalta keskeisiin oppiaineisiin sekä muihin opintoihin.

Opintoihin voi sisältyä myös muita opiskelijalle tarpeellisia opintoja, monialaisia oppimiskokonaisuuksia, projektitehtäviä sekä perusopetuksen tehtävän mukaisia, oppilaalle valinnaisia oppiaineita. Laaja-alaisen osaamisen taitojen kehittäminen osana lisäopetuksen opetusta on erityisen tärkeää. Opiskelijalla on mahdollisuus myös korottaa jatko-opintojen kannalta keskeisiä valinnaisia oppiaineita.

LUKU 3 LISÄOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

3.1 Toimintakulttuurin kehittäminen

Lisäopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat samat periaatteet kuin perusopetuksessa.

3.2 Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöinä käytetään myös koulun lähialueita, luontoa sekä lähialueen toimijoita ja yrityksiä. Virtuaaliset ja digitaaliset oppimisympäristöt avaavat opiskelijoille uusia mahdollisuuksia sekä tukevat oppimisen tavoitteellisuutta ja eheyttämistä.

Opettajien vastuulla on valita monipuolisia, opiskelijan oppimisen tarpeet huomioivia työtapoja. Opettajat huolehtivat myös siitä, että opiskelijat saavat vaikuttaa työtapojen valintaan ja kehittämiseen. Osallisuus oman oppimisen suunnitteluun lisää opiskelijoiden motivaatiota ja oppimisen iloa. Työtapojen valinnat ja eriyttäminen edistävät opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä parantavat oppimistuloksia. Tekemällä oppiminen, toiminnallisuus, draama, fyysinen aktiivisuus ja ulkona oppiminen ovat opetuksessa aktiivisesti käytössä. Kunkin oppiaineen opetuksessa opettaja huolehtii siitä, että myös oppiaineelle ominaisia työtapoja käytetään.

Tieto- ja viestintäteknologia tuo oppimiseen kokemuksellisuutta, pelillisyyttä sekä tukee opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia ja oppimisen eheyttä. Se mahdollistaa verkostoitumisen ja oppimiskokemusten jakamisen. Ohjelmointia ja muuta teknologiaa hyödynnetään oppimisessa. Kielen merkitys oppimisessa on keskeinen. Kielitietoisessa koulussa jokainen opettaja on myös oppiaineensa kielen opettaja.

LUKU 4 LISÄOPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Opiskelijan opintojen suunnittelu

Espoossa jokaisen opiskelijan kanssa laaditaan opiskelusuunnitelma, johon kirjataan yksilöllisesti suunnitteilla olevat opinnot lisäopetusvuoden ajalle. Opiskelusuunnitelman laadinnassa huomioidaan opiskelijan lähtötilanne ja jatko-opintosuunnitelma. Opiskelusuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään tarpeen mukaan lukuvuoden kuluessa. Mikäli opiskelijalla on oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarvetta, laaditaan oppimissuunnitelma tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Opiskelusuunnitelman laadinnasta vastaa lisäopetusluokan ryhmänohjaaja yhteistyössä nuoren ja huoltajan kanssa. Oppilaanohjaaja vastaa opiskelusuunnitelman laatimisesta jatko-opintojen suunnittelun osalta. Opiskelusuunnitelman laadinnassa huomioidaan opiskelijan lähtötilanne ja jatko-opintosuunnitelma. Ryhmänohjaaja kartoittaa opiskelijan lähtötilanteen mm. luki- ja matemaattisten taitojen osaamisen yhteistyössä erityisopettajan kanssa heti lisäopetusvuoden alussa.

Opiskelusuunnitelmaan kirjataan missä oppiaineissa opiskelija pyrkii korottamaan päättöarvosanoja, minkä oppiaineiden osaamista opiskelija ylläpitää, ja mihin toisen asteen ja työelämään tutustumisjaksoihin opiskelija osallistuu. Tarvittaessa ryhmänohjaaja järjestää oppimaan oppimisen taitojen, työskentely- ja ajattelutaitojen sekä oppimisstrategioiden opetusta ja vuorovaikutukseen, hyvinvointiin, elämänhallintaan tai tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvää ohjausta ja opetusta. Opiskelijan kanssa käydään säännöllisin välein keskustelua opintosuunnitelman toteutumisesta ja päivittämistarpeesta.

Ryhmänohjaajan tehtävänä on huolehtia opintojen, laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden, tuen ja ohjauksen toteutumisesta omassa koulussa. Ryhmänohjaaja suunnittelee, valmistelee ja toimii yhteyshenkilönä koulun ulkopuolisten oppimiskokonaisuuksien järjestelyissä. Näitä ovat esimerkiksi toisen asteen jaksot, TET- ja muut mahdolliset opintojaksot. Lukuvuoden aikana ryhmänohjaaja tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa opiskelijan jatko-opintoihin ohjauksessa ja yhteishaussa. Ryhmänohjaaja huolehtii, että opintojen seuraamisesta, ohjaamisesta, palautteen antamisesta ja tuesta huolehditaan kaikissa opiskeluun liittyvissä ympäristöissä.

Opiskelijan hakeutuessa lisäopetukseen kesken lukuvuoden, järjestetään haastattelu, jossa opiskelijan opintotilanne kartoitetaan. Koulu voi ottaa lisäopetukseen oppilaita ennen oppilaitoksen viimeisen jakson alkua. Lisäopetuksen ryhmänohjaaja organisoii haastattelut yhteistyössä rehtorin kanssa.

4.2 Opiskelijoiden osallisuus

Lisäopetusvuoden alussa järjestetään ryhmäyttämispäivä lisäopetusluokan opiskelijoille. Päivän tarkoituksena on uusiin luokkatovereihin tutustuminen, yhteistyön harjoittelu ja luokkahengen rakentaminen. Tarpeen mukaan järjestetään lisäryhmäyttämistä lukuvuoden aikana.

4.3 Yhteistyö

Lisäopetukseen valittu opiskelija ja hänen huoltajansa saavat lukuvuoden alussa kirjeen, jossa kerrotaan tulevasta lukuvuodesta, lisäopetuksen tavoitteista ja toteutuksesta. Lisäopetusvuoden alussa pidetään jokaisen opiskelijan kanssa perhepalaveri, johon opiskelija osallistuu huoltajan kanssa. Perhepalaverissa mietitään yhdessä tavoitteita vuodelle ja laaditaan opiskelusuunnitelmaa sekä tarvittaessa pedagogista arvioita tai selvitystä. Tarvittaessa voidaan järjestää useampiakin perhepalavereita lukuvuoden aikana.

4.4. Kasvatuskeskustelu ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Koulu kirjaa lisäopetusta koskevat asiat koulun kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisten keinojen käyttämistä koskevaan suunnitelmaan.

LUKU 5 OPISKELIJAN OPINTOJEN JA HYVINVOINNIN TUKEMINEN

5.1. Opinto-ohjaus

Oppilaanohjaaja laatii yhdessä opiskelijan kanssa jatko-opiskelusuunnitelman, joka on osa opiskelijan opiskelusuunnitelmaa. Jatko-opiskelusuunnitelmaa tarkennetaan ja täydennetään vuoden aikana. Toisen asteen jakson suunnittelu täydentää jatko-opintosuunnitelmaa. Oppilaanohjaaja seuraa nuoren jatko-opintoihin hakeutumista ja sijoittumista sekä pitää oppilaanohjauksen luokkatunteja yleisopetuksessa ja ohjaa TET-jakson. Ohjauksen käytänteet on kuvattu tarkemmin koulukohtaisen lukuvuosisuunnitelman liitteenä olevassa ohjaussuunnitelmassa. Erityisen tuen päätöksen saaneiden opiskelijoiden osalta jatko-opintosuunnitelma tehdään erityisluokanopettajan ja oppilaanohjaajan kanssa yhteistyössä, ja se sisältyy HOJKSiin.

5.2 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Ryhmänohjaaja tai erityisluokanopettaja vastaa oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen prosessista ja tarvittavien pedagogisten asiakirjojen laatimisesta. Opiskelija tuen tarpeen selvittämisessä hyödynnetään mahdollisia perusopetuksessa käytössä olleita pedagogisia asiakirjoja. Tuen tarpeen selvittämisessä ja pedagogisten asiakirjojen laatimisessa ryhmänohjaajaa/erityisluokanopettajaa auttaa tarvittaessa koulun laaja-alainen erityisopettaja. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeen selvittäminen ja tuen prosessi käynnistetään heti lisäopetuksen alkaessa. Pedagoginen arvio ja selvitys käsitellään moniammatillisena yhteistyönä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa koulun oppimisen tuen ryhmässä. Erityistä tukea varten pedagogisen selvityksen lisäksi opiskelijaa ja huoltajaa kuullaan ennen päätöksen tekoa. Perusopetuksessa erityistä tukea saanut opiskelija voi saada suoraan erityisen tuen päätöksen, mikäli oppilaan tuen tarve lisäopetuksessa sitä edellyttää. Pedagogisissa asiakirjoissa käytetään Espoon kaupungin lomakkeita.

5.3 Opiskeluhoito

Koulu kuvaa lisäopetuksen opiskeluhoillon koulun oppilashuoltosuunnitelmassa.

5.4 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Lisäopetuksessa noudatetaan Espoon suomenkielisen perusopetuksen linjauksia. Lisäopetuksen opiskelijalla on oikeus maahanmuuttajien määräaikaisen opetuksen tukeen sitä tarvitessaan. Maahanmuuttajien määräaikaista tukea perusopetuksessa saaneen opiskelijan tarve tuen jatkamiseen lisäopetuksessa arvioidaan lisäopetuksen alkaessa.

LUKU 6 OPPIMISEN ARVIOINTI JA PALAUTE SEKÄ TODISTUKSET LISÄOPETUKSESSA

6.1 Oppimista tukeva arviointikulttuuri

Oppimisen arvioinnin tavoitteena on ohjata, tukea ja kannustaa opiskelijan opiskelua sekä kehittää hänen itsearviointitaitojaan. Espoon perusopetuksen ja lisäopetuksen arviointikulttuuria ohjaa positiivisen kasvatuksen ja opetuksen näkökulma. Arvioinnin tulee olla kannustavaa ja realistista opetussuunnitelman perusteiden ja tavoitteiden mukaisesti. Opettajan tehtävänä on huolehtia, että opiskelija ja huoltajat tietävät oppimisen ja arvioinnin tavoitteet sekä tavat, joilla opiskelijaa arvioidaan.

Arvioinnilla ohjataan oppimista. Opiskelijat saavat opettajan ja opiskelijan välisessä vuorovaikutuksessa oppimista ohjaavaa palautetta. Opettajan tehtävänä on tehdä opiskelijan oppimisprosessi näkyväksi ohjaamalla ja avaamalla oppimisen solmukohtia. Ohjaaminen ja kannustaminen tarkoittavat sitä, että opettaja auttaa opiskelijaa ymmärtämään tavoitteet ja kannustaa häntä oikeaan suuntaan. Tavoitteena on, että nuori tulee tietoiseksi omasta oppimisprosessistaan ja oppii vaikuttamaan omaan oppimiseensa.

Kouluissa käydään säännöllistä keskustelua arvioinnin perusteista ja arviointikäytännöistä opettajien, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. On tärkeää käydä keskustelua heti lukuvuoden alussa. Koulussa varmistetaan myös, että arvioinnissa käytetään monipuolisia, joustavia ja tilanteeseen sovitettuja, opiskelijan tarpeet ja tilanne huomioivia menetelmiä.

6.2 Osaamisen ja opintosuoritusten arviointi

Monipuolisen havainnoinnin avulla opettaja saa tietoa erilaisten työtapojen ja oppimisympäristöjen toimivuudesta, oppijan osaamisista ja oppimistaidoista sekä eriyttämisen tarpeesta. Näiden havaintojen pohjalta opettaja suunnittelee oppimistilanteita ja tehtäviä niin, että ne tukevat oppimista ja onnistumisen kokemuksia mahdollisimman hyvin. Monipuolinen jatkuva havainnointi mahdollistaa myös varhaisen reagoinnin ja tuen silloin, jos oppiminen syystä tai toisesta vaarantuu.

Oppimisesta annetaan ohjaavaa palautetta säännöllisesti opettajan ja opiskelijan välisessä päivittäisessä vuorovaikutuksessa. Lisäopetuksessa kaikkien opiskelijoiden kanssa toteutetaan arviointikeskustelu. Arviointikeskusteluun osallistuvat opiskelija ja opettaja/opettajat. Huoltajalle varataan mahdollisuus osallistua arviointikeskusteluun. Arviointikeskustelussa kiinnitetään huomiota opiskelijan vahvuuksiin ja onnistumisiin oppijana sekä käsitellään oppimistavoitteita ja oppimisen edistymistä. Arviointikeskustelun yhteydessä opiskelusuunnitelma päivitetään tarvittavilta osin. Arviointipalautetta voidaan lisäksi antaa erilaisin tiedottein ja muilla tavoilla.

6.3 Lisäopetuksessa käytettävät todistukset

Lisäopetuksen suorittamisesta annetaan todistus. Todistukseen merkitään lisäopetuksen aikana suoritettut opinnot sekä perusopetuksen päättöarvosanojen korottaminen. Mikäli opiskelija on suorittanut vain osan lukuvuodelle suunnitelluista opinnoista (alle 1100h), annetaan todistus

lisäopetuksen aikana suoritetuista opinnoista. Tarvittaessa annetaan välitodistus jatko-opintoihin pyrkimistä varten.

Espoossa on käytössä yhteiset todistusohjelmat lisäopetuksen aikana suoritetuista opinnoista ja lisäopetuksen suorittamisesta. Lisäopetuksen aikana suoritettuihin opintoihin merkitään suoritettut yhteiset ja valinnaiset oppiaineet, opintojaksot muissa oppilaitoksissa, tutustumisjaksot, projektitehtävät sekä muut opiskelusuunnitelman mukaisesti suoritettut opinnot. Todistuksen liitteisiin sisältyy todistus muissa oppilaitoksissa suoritetuista opinnoista sekä tarkistettu opiskelu-ohjelma.

LUKU 7 PAIKALLINEN OPETUSSUUNNITELMA

Suomenkielinen lisäopetus on osa Espoon kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Se rakentuu valtakunnallisten säädösten ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sekä Espoon opetustoimen linjauksille. Espoon opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta hyväksyy opetussuunnitelman perusteiden pohjalta laaditut kuntalinjaukset.

Opiskelijoille, huoltajille, kuntalaisille ja kaupunkitason vanhempainyhdistykselle on järjestetty mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman laatimiseen.

Opetussuunnitelman toteutumista espoolaisissa kouluissa seurataan osana opetustoimen arviointi- ja kehitystyötä. Koulujen itsearviointityö on jatkuvaa toimintaa, josta raportoidaan säännöllisesti määrämuotoisena opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle. Lisäksi kouluilla on omia toimintakulttuurin ja pedagogisen kehittämisen suunnitelmia, jotka kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Espoossa opetusta kehitetään kaikissa kouluissa opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena tavoitteena nuorten yhtenäinen koulupolku. Alueellisen yhteistyön vahvistaminen ala- ja yläkoulujen, toisen asteen oppilaitosten sekä korkeakoulujen kanssa on ensiarvoisen tärkeä yhtenäistä kulttuuria luova tekijä. Tiedonsiirron sujuvuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Toisen asteen oppilaitosten ja yläkoulujen kanssa tehdään kiinteää yhteistyötä. Espoossa on tavoitteena, että kaikki peruskoulun päättäneet ja lisäopetuksen opiskelijat saavat jatko-opiskelupaikan.